

Chronicon de episcopis Ultrajectinis

<https://hdl.handle.net/1874/22748>

da Tetrano in Ms.

Chronographia Joannis de
Beke de Gestis Sanctorum
Pontificum Trajectensium,
magnanimorumque Comitum
Hollandiae & utriusque Vasal-
-lorum et Vicinorum.

Edit.

Ms.

Pag. 1. f. i. et	ac
2 <u>Johanni</u>	<u>Joanni</u>
A. <u>De Beke</u>	<u>De Beke</u>
8. <u>Principum Hollanden</u> <u>= sum</u>	<u>Comitum Hollandie</u>
11. <u>quasi</u>	<u>deago.</u>
12. <u>laborem</u>	<u>labores</u>
13. <u>obnoxia</u>	<u>obnoxia</u>
14. <u>Stylo</u>	<u>Stylo</u>
P. 2. l. 2. <u>& jucundum</u>	<u>& quam jucundum</u>
7. <u>alteratri</u>	<u>alterutrum.</u>
9. <u>adunite</u>	<u>adunate.</u>
13. <u>velitis persecitari</u>	<u>persecutari velitis</u>
14. <u>et fut.</u>	<u>vel fut.</u>
15. <u>quum</u>	<u>quoniam</u>
<u>praesentis</u>	<u>deago.</u>
16 <u>α et ω — stylum</u>	<u>alpha & ω. — stylum.</u>
P. 3.	<u>Chronici Joannis de</u> <u>Historia narratio.</u>
	<u>Beke prooemium.</u>
P. 4.	<u>mundi</u> <u>deest.</u>
8 <u>et 18 Oct.</u>	<u>et deago.</u>
9 <u>qui — subegit</u>	<u>quoniam — subegit.</u> ⁿ <u>Hic sequi =</u>

„ tus est Tyberius, cujus principatu
 „ Christus a Johanne baptizatus
 „ sub Pontio Pylato eius Praefide
 „ passus est, Stephanus lapidatus
 „ & Saulus ex persecutore in gentium
 „ Apostolum mutatus est. A quo Casus
 „ Caligula regnum obtinuit. Inde
 „ Claudius Caesar Evangelii nascentis
 „ hostis Christianos in gratiam Jo-
 „ = deorum

MS. 2.
"Deorum accerrime vexavit.
" De Nerone Cesare, Grano Sena-
" tore & Antonino Tribuno.
" Postcujus —
Cordis

- L: 12 Chordes
13. per maximum — in cen- per maximo — incendio.
trum
17. post martirium primus martirium
18. Romana — annalia Romani, annales
19. suam epus
20. vel ab urbe vel ab urbe

P. A. 2. pen. Hollandiam. " Postea autem Dagobertus ecclesiam de-
" structam cum Castello ad Ecclesiam Coloniensem con-
" tulit ea conditione, ut Episcopus Coloniensis gentem
" Frisonum converteret ad fidem Christianam, et
" eis Evangelium predicaret: quod tum non fecit, no-
" praedicavit non convertit Frisones ad fidem Christi
" sed pagana permansit, donec reverendus Pontifex
" Romanae sedis Sergius ob rogatum Pippini, Willibro-
" dum, servum Dei, Episcopum ad predicandum dictae
" genti transmisit qui illam gentem ad fidem Christi
" convertit, delubra destruxit & Ecclesias construxit
" ut postea patebit.

" De Situ Hollandiae & ejusdem terrae ho-
" minum moribus."

Est autem Hollandia — —

Pag. 8. Lin. 20. transpretavit.

" De Episcopo Siggberto et fidelibus Frisoni-
" bus."

" Tempore Sancti Willibrordi Frisonum Apostoli et Archie-
" piscopi, ut dicit Beda, fideles, qui erant in Frisia, Sigg-
" bertum Episcopum eligentes ipsum miserunt ad Wil-
" fridum Episcopum, a quo consecratus Episcopus re-
" versus est, et genti Beractuariorum profulsans multos
" ad vitae candorem convertit, sed tandem expugnatis Be-
" ractuaris per Saxones antiquos et fidelibus dispersis
" ipse antistes sanctus Wigbertus Episcopus Pippinum
" regem Francorum adiit qui interpellante Blitru-
" da conjugae sua dedit Episcopo locum mansionis insu-
" larem qui lingua illorum vocatur in litore, nunc

" autem

„ autem dicitur Werdam Imperialis Threntonica Keyferswede
 „ in quo loco constructo Monasterio tandem plenus bonis
 „ operibus ibidem in pace quiescit cum Capellano suo
 „ Sancto Willico. Corpus ejus conditum ibi prope in
 „ Opido Dufeldorp in Ducatu Montensi veneratione de-
 „ bita colitur. haec Beda.

„ De Beato Egberto Noesthumbroorum Episcopo
 „ Copo.

„ Anno Domini DC°XC°

„ et a m. p. mansuero
 „ 2. in lod. Lemma ita
 „ natus. Beatus Egber-
 „ tus Sanctum Willibrodum
 „ cum XI. sociis
 „ in Germaniam mit-
 „ tit.

P. 9. L. 6. Regem Fregiae, „ idolorum cultorem qui in Trajectore =
 „ sedebat & omnem populum sibi subiectum ad idola =
 „ triam, quantum potuit, impellebat. „ Radbodus au-
 „ tem —

ib. L. 7. Succubuit, „ et cum paucis ad Fregiam fugit, „ Quapro-
 „ ter —

ib. L. 12. Rex, „ nequaquam a cultura ydolorum cessans, „ in ju-
 „ riam

ib. L. 19. ubi, „ anno Domini DC°XV° „ prope

ib. L. 35. propria, „ in honore beati martini Episcopi, „ consecravit.

ib. L. 42. Venerantur, „ videlicet Corpus sanctae Agnetis, Corpus
 „ Sancti Pontiani Martiris Corpus sancti Benigni Epis-
 „ copi Martiris, Corpus Sancti Wronis Episcopi,
 „ & confessoris reliquia sanctorum, „ in qua nichil
 „ commune —

ib. L. 45. tribuens, „ beatum Willibrordum primum Episcopum
 „ gratuens & primam donationem Ecclesiae Trajecten-
 „ si tribuens civitatem Trajectensem civitatem Tylem
 „ sem cum suis attinentiis, et locum Elst in dotem
 „ assignavit, Castrum quoque & villam de Benthen
 „ cum pratis pasuis aquarumque decursibus in per-
 „ petuum possidendum, insuper Jurisdictionem totius
 „ Hollandiae Zelandiae Fregiae Batuae et Domini
 „ Domini Fopponis, Domini Arkel, de Voern, & aliorum
 „ multorum

" multorum dominorum circumiacentium, etemque, contra Radbodum —

Pag. 15. L. 3. Reportavit.

" De Capite Sancti Iohannis Baptista,
(add. a m. 2) et miraculis

" Tempore Constantini & anno eiusdem XV. sub Stephano
" Papa Rufus nominis secundo & tempore istius Sci Bo-
" nifacii Archiepiscopi Traiectensis caput Sancti Iohan-
" nis Baptista sub rege Peppino secundo in Aquita-
" niam allatum est & in Ecclesia, quae postea con-
" structa Sancti Iohannis Ambransenfis vocata est.
" Per harum reliquiarum virtutem multi de amicis
" Peppini in bello occisi vivi resederunt.

" De Maximo gelu.

" Tempore Stephani Papae, & sancti Bonifacii Archie-
" piscopi Traiectensis & Peppini Regis Francia maximo
" mum gelu fuit a Kalendis Octobris usque Februa-
" rii.

" De Privilegiis Regis Peppini conce-
" ssis Sancto Bonifacio secundo
" Archiepiscopo Traiectensi.

" Idem Rex Peppinus pater Karoli Magni donavit
" beato Bonifacio multa iura & privilegia nec non
" & confirmationem omnium bonorum per Karolum
" Martellum patrem suum Ecclesia Traiectensi
" concessorum pro cultu Divino augmentando.

" De unctione & Coronatione Peppini
" in Regem Francorum.

" Hic dem Sanctus Bonifacius primus Maguntinensis
" Archiepiscopus iussu Zachariae Papae Ao. Domini
" VII. L. Sueffionis Ducem unxit & coronavit Pep-
" pinum in regem Francorum; et eodem tempore
" fundavit Bonifacius Monasterium Sancti Galli.

" Dissentio inter Coloniensem & Traiec-
" tensem Ecclesias"

Atq; debet —

„ De martirio Sancti Bonifacii Secun-
„ di Archiepiscopi Trajectensis veritas.

„ Junius in nono festum venerabile nobis
„ Advenit. Exultent fratres cum civibus, in quo
„ Quis tunc celorum mesuit Bonifacius altes
„ Scandere perpetuam mercatus sanguine vetam.
„ In eadem antem Ecclesia reservantur hae reliquiae. pri-
„ mo XIII. Corpora, ut dictum est, de focus sancti Bo-
„ nifacii, qui postmodum cum urinis sanguine ipso-
„ rum refertis inventa sunt & pulchre in capsulis
„ collocata ut patet in his metris.

„ Hae decies a qua duo corpora morte suprema
„ Per mare sunt vecta fovens data namque refecta
„ Pulveres in cistis octo seu servatur istis
„ De Bonifacis focus ista fuisse piis.
„ Dum cccc quater scribis X bis semel M. tes
„ Z. 1 bis haec Maji decimo nono produxit ab
„ Praeful ut ista chorus fieret magis inde decoris
„ De sanctis alius offa latent variis.

„ Corpora & reliquiae Sanctorum
„ quae servantur & venerantur
„ in Ecclesia antiqui Monasterii
„ Salvatoris Trajecti.

„ Corpus sancti Eobani Martiris & Archiepiscopi.
„ Corpus sancti Odulphi Confessoris canonici eius
„ Ecclesiae.
„ Reliquiae sancti Pancratii martiris.
„ Corpus S. Gregorii Episcopi & Confessoris.
„ Corpus S. Adalarii Martiris.
„ Corpus S. Frederici Trajectensis Episcopi & mar-
„ =tiris.
„ Item de veste purpurea Christi in magna
„ portione, sicut in quantitate unius pedis.
„ Item sex peciae vestimenti Virginis Mariae
„ quae.

- " quae omnia venerabilis pater Andreas de Kruick
- " Episcopus Trajectensis ibidem adduxit.
- " Item una costa S. Anthoni magni, quam pius Baldricus
- " Episcopus Trajectensis eidem Ecclesiae contulit.
- " Item de veste sanctae Mariae virginis sex specuati-
- " mus coloris & tres specuae alterius colorum.
- " Item de vestimento Sancti Johannis Evangelistae.
- " Item de ligno Sanctae Crucis Domini.
- " Item tria frustra de cruce S. Andreae Apostoli.
- " Item unus Odus de S. Andrea Apostolo.
- " Item de S. Petro Apostolo
- " Item de sancto sepulchro Domini & de gazophi-
- " latio quod est in templo Domini.
- " Item de fragmentis quinque panum, de quibus
- " faciavit Christus V. millia hominum.
- " Item de pelvi in qua puer Ihesus balneatus est.
- " Item de cunis Domini.
- " Item de Petra supra quam Dominus stetit nudis
- " pedibus quadraginta diebus sejnans.
- " Item de arbore supra quam Dominus Abrahae ap-
- " paruit.
- " Item de petra supra quam Dominus Deus Ihesus
- " Christus stetit, quando celos ascendit.
- " Item de sanguine Domini Ihesu Christi.
- " Item de manna in sepulchro S. Johannis
- " Evangelistae invento.
- " Item de S. Apollinare Archiepiscopo Raven-
- " nan sium
- " Item de capite patriarchae Abrahae.
- " Item de aliis membris patriarchae Abrahae.
- " Item unus capillus capitis S. Sebastiani
- " Item in uno confreto eburneo sunt reliquiae
- " S. Willibrordi, quas Abbas Decanus & conven-
- " tus monasterii Epternacensis anno Domini
- " M. CCC. 12 contulit eidem Ecclesiae
- " Item de costa S. Willibrordi.
- " Item de panno serico in quo eius corpus
- " fuerat

- 7.
- " fuerat involutum in sepulchro.
 " Item de pallio eiusdem.
 " Item de capula eius.
 " Item de Sandaliis eius.
 " Item flasco & ciphus eius.
 " Item ciphus sancti Odulphi, ex quibus confue-
 " verat potare.
 " Item anno Domini millesimo cccc° XXI. mensis Au-
 " gusti die XVII. hora completorii inventae & extra-
 " ctae fuerunt reliquiae S. Gregorii Episcopi Trajecte-
 " nis ex tumba lapidea subter gradus septentrionales
 " Chori eiusdem Ecclesiae; et deinde mensis Junii
 " die quarta qui tunc fuit praefatum S. Bonifacii
 " Martiris hora vespersarum fuerunt per reve-
 " rendum patrem & Dominum Mathiam Episco-
 " pum Bydruanensem in capsula decenter repositae.
 " Item videntur ibidem quatuor ollae repertae
 " ante chorum in quodam loco quadrato ibidem affi-
 " gnato in quibus affervatur sanguis istorum
 " sanctorum sociorum S. Bonifacii pro magna
 " parte collectus de terra per homines devo-
 " tos
 " Item anno Domini M. ccc. xxv mensis Maji
 " die XIX. translatae fuerunt reliquiae sanctorum
 " sociorum Bonifacii in Choro praefatum
 " Episcopum.
 " Item multa capita sanctorum praefatorum col-
 " locata sunt in capsula supra altare S. Ste-
 " phani in Cripta.

" De S. Gregorio tertio Episcopo Tra-
 " jectenfi. "

Cum sanctus Bonifacius —

Pag. 20. f. 24. Longo tempore quib. navit.

" Ipse S. Gregorius Alamannus genere Treverensis
 " Diocesis a Karolo rege Francorum ac Longobardorum
 " patrieque Romanorum confirmationem omnium
 " privilegiorum, bonorum, ac possessionum Eccle-
 " siae Trajectensi renovari auctoritate regia pro-
 " curavit."

" De venerabili Albrico quarto
 " Episcopo Trajectensi.

Venerabilis pater —

P. 21. f. 10. praedecessori suo conspultus.

" Idem Episcopus Albricus natione Anglicus Eboracensis
 " Diocesis impetravit a Karoli magno praefato rege
 " Francorum etc. totum ripaticum super Leckam &
 " Yselam inter Renum & Leckam nec non ripati-
 " cum super Alveum Hemi cum suis adjacentis
 " Insuper & confirmationem omnium bonorum & pri-
 " vilegiarum per antecessores ac parentes dicti Re-
 " gis Karoli Ecclesiae Trajectensis ^(sic) concessio-
 " nis.
 " etc.

" De Theodardo quinto Episcopo
 " Trajectensi et morte eiusdem.

Post decessum —

P. 21. f. 32. requiescat.

" Idem Theodardus natione Ingo etiam procuravit fin-
 " gula privilegia, bona, jurisdictiones & libertates
 " Ecclesiae Trajecten. concessas & donatas auctori-
 " tate regia confirmari & ampliari.

" De Harmakaro sexto Episcopo
 " Trajectensi.

Sepulto Theod. —

P. 22. L. 13. patribus antedictis.

" Dedicatio Ecclesiae sanctae Mariae
" Aquensis a papa sancto Leone.

" Anno Domini DCCC. II. et anno sequenti S. Leo papa dedi-
" cavit Ecclesiam S. Mariae Aquisgranensis decima sex
" ta die mensis Julii, & peregrinatio septennis in-
" cepit.

" Legatum Sancti Karoli Magni
" factum Ecclesiae antiqui Mona-
" sterii S. Salvatoris Trajectensis.

" Item inter cetera legata a S. Karolo Magno impe-
" ratore dedit Ecclesiae S. Salvatoris calices aureos
" & argenteos cum patenulis & offeroriis & sceptrum
" regale eburneum valde mirificum tabulam lapideam
" quam qui percutit magnum sonum reddit quam Aaron
" rex Persarum miserat sibi.

" De tribus Comitibus Clivenfis scilicet
" de Roberto sexto comite Boudewino
" septimo comite & Lodovico octavo
" comite.

" Tempore S. Karoli Magni scilicet anno Domini DCCC. III.
" Robertus Comes Clivenfis sextus habuit filium Bau-
" dewinum nomine septimum Comitem Clivensem,
" qui Boudewinus habuit in uxorem filiam Ludovici
" principis provinciae de qua Karolus Magnus fuit
" avus illius Ludovici quia Theodorici pater istius
" Ludovici fuit quartus filius Karoli Magni genitus
" ex Hildegarda priori uxore qui Baudewinus Come
" Clivenfis praestatus genuit ex Tolenta filia Ludovici
" duos filios scilicet Ludovicum & Robertum. Ludovi-
" cus exaltatus fuit octavus Comes Clivenfis.

" De Roberto de Clivis primo comite
" Teysterbandrae

" Et Robertus exaltatus fuit comes Teysterbandrae qui
" Robertus habuit pro armis tanquam junior filius
" Clivenfis scutum de casnet sive blaquum cum octo
" aureis sceptris.

" Districtus Comitatus Teyster-
" bandrae

= bandrae.
 " Comitatus Teſterbandrae fuit Boemadrepweert, Ty-
 " berweardt, Dominium de Arkel, de Heusden, de Althena,
 " Yvanen, de Culenborch. et de Bueren uſque ad anti-
 " quam Moſam.
 " Cepitque Robertus praefatum Comitatum de manu
 " fratris ſui Ludovici in feudum, & illa portio ſibi
 " debebatur, et Comes Clivenſis recepit illa dominia
 " in feudum ab Epifcopo Traiectenſi.

" De Ludovico de Clivis ſecundo
 " Comite Teſterbandrae.

" Praedictus ipſe Robertus de Clivis Comes Teſterbandrae
 " duxit in uxorem Konnegondam filiam Comitis de
 " Hoey ex qua genuit tres filios, quorum primus dice-
 " = batur Ludovicus ſuccedens Comes Teſterbandrae.

" De Roberto de Clivis primo domino
 " de Heusden.

" Secundus dicebatur Robertus, cui ſucceſſit Domini-
 " um de Heusden cum multis villis. et factum fuit
 " ſpectale dominium. Qui Robertus fuit primus
 " Dominus de Heusden, menſurque arma ſua propter
 " fratrem ſuum ſeniorum habuitque ſcutum in dextra
 " parte rubrum, in ſiniſtra parte blavium ſive lazarum
 " cum octo ſeptis. cepitque illa dominia in feudum a
 " domino Comite Clivenſi quia ſuperior Dominus fuit

" De Theodorico de Clivis primo
 " domino de Althena.

Theodoricus tertius filius de Teſterbandia obtinuit
 " dominium de Althena cum multis villis, ordi-
 " natumque fuit caſtrum dominium & dicebatur domi-
 " nium de Althena, & fuit primus Dominus de
 " Althena menſurque arma ſua habens in ſupe-
 " riori parte ſcuti geal ſive crocium in infe-
 " riori parte ſabel cum octo ſeptis
 " Et Domini de Althena habuerunt iſta arma
 " donec & quonſque junior filius de Montplagaert
 " cepit in uxorem unicam filiam & heredem
 " Domini de Althena. Et ille habuit in armis
 " ſcutum

11.

scutum aureum cum duobus aureis salmonibus
dictis Bermen. Et ille factus Dominus de Althen
fuit, et sic successores sui semper habuerunt illa
arma donec devenit mediante matrimonio
ad illustres Dominos de Huesden. Quod dominium
de Althena etiam a Comite Clivenfi in feu-
dum recipiebatur quia prius fuit feudum
Clivense.

Postea vero semper fuit Comes Testerbandia cir-
citer centum annos qui habuit duos filios,
quorum junior dicebatur Volquinus qui duxit
in uxorem filiam Domini de Huesden cum qua
obtinet dominium de Barne dictum in quo
loco aedificavit castrum dictum Barne. Et iste
Volquinus invenit arma sua portans unum
scutum de Lafuer cum tribus rubris beren cum
octo sceptris. De quo postea descendit Dominus
Volkardus Dominus de Berne qui in eodem castro
de sui patrimonio fundavit abbatiam de Berne
prope Huesden.

Postmodum vero Comitatus Testerbandia in ni-
chulum redactus fuit quia Anfridus Comes
Testerbandia Brabantiae, Dionanti, et
Hoeyensis Clericus factus fuit XVIII. Episcopus
Traiectensis qui dimisit comitatus suos confan-
quines suis & Ecclesiae Leodiensi et Traiecten-
si. Qui Anfridus Comes & Episcopus natus fuit
ex filia Brabantiae. Sed Comes Geldriae cepit
Comitatum Testerbandia in feudum postea
ab Episcopo Traiectensi.

De Rixrido Friso septimo Episcopo
Traiectensi.

Post obitum Hermiakari

P. 22. L. 39. Excellentis Clericus.

Iste Rixridus natione friso vir magnificus &
Excellentis Clericus sedit tempore Karoli Magni
a quo

" a quo impetrauit multa privilegia & omnes
 " decimas de Mancipis & terris suae dioecesis
 " nec non tholonium de quocunque negotio
 " unde fiscus regalis in ditione Trajectensi
 " tholonium accipere & exigere per antea
 " consuevit nec non curtatem Duerstat cum
 " mansombus eius perpetuo possidendum. ^(See)
 " His ten. ponitur —

Pag. 24. L. 14. nationibus annotavit. —

" De Origine initio & successione
 " dominorum de Heusden eorumdem
 " dominorum sive patriarum
 " & territoriorum.

" Anno Domini VIII° LVIII. obiit illustris Robertus
 " de Clivis primus Dominus de Heusden qui habuit
 " uxorem Adan filiam Comitis de Kuyck caputem
 " sive Dani & Norwegi destructa Hollandia & curtate
 " Trajectensi destruxerunt castrum de Heusden
 " et Robertus fugiens ad Brabantiam ibidem obiit
 " cui successit filius suus nobilis Baudewinus.
 " Baudewinus secundus Dominus de Heusden dum
 " esset adolescens perrexit ad Franciam, seruiens
 " ibidem cuidam comiti Francigenae dum cum
 " quo tandem pergens ad Angliam promotionem
 " Comitis domini sui mansit dum seruiens Sancto
 " Eadimundo regi Angliae qui sanctus Rex
 " alio nomine dicebatur Edelricus & praecipua
 " reginae & Sophiae filiae eius, dilectusque omnibus
 " fuit propter suam probitatem & honestatem, intra
 " quos annos filia regis inflammata amore eius
 " quod ipsum minime latuit quia mutuo sine suspic
 " cione loquebantur, tandem nacto oportuno tem
 " pore absente rege cum regina cum una
 " " pediffima

13.
" pedessequa & uno famulo nocturno tempore fugit.
" venerunt prospero flante vento in Zelandiam navigio
" deinde secreta pervenit in Brabantiam apud cognatum
" suum in Castro de Meghen manseruntque longo
" tempore in eo secreto modo quod nulli fecerunt nisi
" Dominus Robertus pater eius cui significavit secreto
" modo omnia. Deinde latuit aliquo tempore in
" Comitatu Zutphaniae, genuitque ex ea duos filios
" quorum senior appellabatur Eadmundus, junior
" Robertus.
" Sanctus Eadmundus rex dolens propter filiam suam
" ignorans quorsum migrasset, misit ad Franciam,
" ad Scotiam, ad Daniam, ad Hiberniam, ad Brabantiam
" etiam in Monasteriis monachalium cum quae nullus
" aliquid percepisset, ab ea tristabatur valde.
" Erat autem felix Sophia Devota Domina, fervens ama-
" trix pauperum. saepe vit cum una ancilla & uno
" sero visitatum pauperes & loca sancta in orationi-
" bus prolata & omni bonitate perspicua.
" Sed defuncto Roberto patre suo primo Domino de
" Huesden reaedificavit castrum de Huesden, qui
" nondum regens obiit anno Domini DCCC. LXX.
" Post eius obitum felix Sophia mansit in castro
" de Huesden cum duobus filiis suis. Tandem vero
" Deo volente venit quidam Anglicanus mercator
" in Huesden, qui videns eam fratrem agnovit eam
" habensque secum diversa colloquia de mercatura
" tandem Anglica loquebatur ei, stupens ipsa quod
" agnita fuit supplicavit ne proderet eam furtim
" missus a sancto Rege ad pertrahendum diversa
" loca & ad inquirendum de ea.
" Mercator vero salutata Domina Sophia laetus
" redit festinanter ad regem intimans sibi per
" ordinem, qualiter & ubi invenit filiam suam
" cum duobus filiis quos genuit ex ea Baudewinus
" Dominus de Huesden nuper defunctus.
" Gavigus rex illa audiens condolens sibi misit
" ad Huesden quendam nobilem virum scientem

Theutonice loqui cum praefato mercatore & decont.
 familia ut adduceret sibi filiam suam cum filiis
 suis, ut litera desuper confecta per Regem plane
 expressit. Qui venientes in castro de Huesden inve-
 nerunt eam sedentem in rubea rota croceam feri-
 cum pelmaticum filantem, praesentantesque ei
 literas regis Sancti patris eius continentis quod
 omni excusatione proposita statim veniret cum
 duobus filiis suis ad regnum eius. ipse indulget
 & remisit ei cuncta foris admissa.
 Ipsa vero regalis Sophia literas & amba praetores
 Sancti regis patris eius videns gemens & largite-
 lacrimans conquesta fuit dolensque quod sic offensa
 esset regem patrem eius tractansque ipsos nobilitate
 juxta viros suas licet consolata et animata fuit
 pro eis quod rex tanquam pater pater regaliter
 ipsam tractando reciperet, & deinde regaliter
 maritaret eam, tamen nulatenus audebat re-
 patriare, sed misit duos filios suos cum pira-
 tatis nunciis petens a rege patre suo quod gra-
 tiosa recipiendo tractaret filios eius & remittere
 ad paternam hereditatem.
 Qui accepta licentia ab ipsa redeuntes ad Angliam
 statim & juvenes ante Regem; qui juvenes sta-
 tim provoluti pedibus regis qui ipsorum mediant
 ductore interprete ipsi cum humiliter fecerunt
 excusationem dominae Matris suae quia infirma
 fuit & praecipue quod non audebat comparere ante
 conspectum regis patris eius sed quod sincero corde
 peteret ut sibi indulgeret delictum commissum
 contra regiam maiestatem suam, quae valde
 inde doluit sed quod benigne tractaret filios
 suos precabatur.
 Quo audito statim rex tenens ipsos & inter amplexus
 osculans ambos, duxit eos per manus suas in
 regalem cameram suam, tractans & vestiens
 eos regalibus indumentis.
 Tandem inter cetera orta quadam die fabula
 inter eos qualiter invenerunt Sophiam matrem
 ipsam

a m. 2. mutatum
 in patriam redire

11 ipsorum in rubea rota sericum filantem. Convocavit
 12 ergo rex postea nepotes suos dixit Bandewinus
 13 pater vester nobis servens fraudulenter seduxit
 14 & abduxit filiam meam matrem vestram sine
 15 nostro consensu & nuncii nostri invenerunt ma-
 16 trem vestram in rubea rotha sericum rotantem
 17 ut plebeam mulierem. Propterea amodo porta-
 18 bitis & servabitis rubeam rotham fortunae in
 19 simili forma in armis vestris quae arma ex
 20 regali munificentia contulerimus vobis & sequa-
 21 **cibus** vestris, scilicet unum aureum scutum
 22 cum tali rubea rotha, supra quod scutum
 23 pro galea habebitis & super galeam tectam
 24 auratam habebitis duas longas asinorum
 25 aures cum corona blavia sive de casuro
 26 & rubea rotha infra ambas aures. Sic ^(sic) quae
 27 eadem a Rege avo ipsorum reperunt
 28 eadem illa arma & successores Domini de

forte referant

11 Henfden.
 12 Postmodum vero Sanctus Eadmundus rex Domicel-
 13 lum Eadmundum de Huesden seniores filium
 14 de Huesden secum detinens remisit Robertum
 15 seniores fratrem regaliter diversis claudis
 16 portatum ad matrem suam in castro de Huesden
 17 cum gratia ipsius exoptans pie ut rediret
 18 ad Angliam ut eam videre posset & dicitare.
 19 Sed ipsa pudica domina filia tanti praepo-
 20 tentis regis non audebat quia nimium se
 21 humiliasset contrahendo cum Bandewino
 22 famulo suo.

Post passionem S. Frederici —

P. 28. L. 53. Orandus fuit.

" Fuit enim magnus Theodoricus fraterunicus Hildrici
 " Regis Francorum avuseus. Sed quia Pippinus pater
 " Karoli Magni tempore Hildrici per sanctum Boni-
 " facium praescriptum auctoritate apostolica usur-
 " paverat regnum Franciae. inunctus in regem Fran-
 " ciae, ideoque eius proutis fuit perpetuis tem-
 " poribus regno Franciae."
 " Qui, Theodoricus, jurisdictionis suae —

P. 29. L. 3. Coprofa tradidit.

(haec in Cod. ita scripta,
 ac fadem mancipis Capitis
 constituerent)

" Elevatio Sancti Adelberti facta fuit
 " Anno Domini DCCC LXX. in festo Sancti
 " Yti."

Ex eodem versu colloquo —

P. 29. d. 14. requiescit.

" Ille Theodoricus primus Comes Hollandiae habuit fra-
 " trem nomine Waltgerum qui erat Comes de Teyster-
 " bani & traxit moram apud Tyelam in villa Avesait
 " dicta.
 " Hi duo fratres habuerunt avunculum quendam nomi-
 " ne Haganonem Trojanum qui in Troja minori, scilicet
 " cat exant^(sic) moram traxit.

S. Sanctis

" Hic Walgerus in transactis temporibus apud Tyelam
 " Ecclesiam honestissimam construxit in qua Sanc-
 " timoniales longo tempore servitio Divino man-
 " cipatae sunt. postea autem ecclesia destructa est
 " & iterum reformata, et semotis Sanctimonialibus
 " Canonici regulares instituti sunt, qui usque
 " tempus Adelboldi decimi noni Episcopi Tra-
 " lectensis humiliter Deo servierunt.

" Ille Theodoricus primus Comes Hollandiae
 " descendit a Dagoberto secundo rege Francorum.
 " Dagobertus